

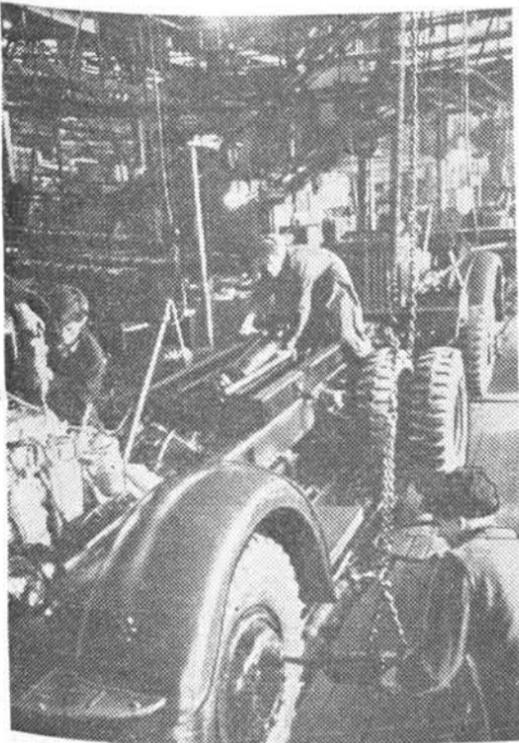
«Беларусь» «МТЗ-52» вытрымаў экзамен

Універсальны прапашны трактар «Беларусь» «МТЗ-52» з чатырма вядучымі коламі паспяхова прайшоў дзяржаўныя выпрабаванні. Ён рэкамендаван навукова-тэхнічным саветам Усесаюзнага аб'яднання «Саюз-сельгастэхніка» да масавай вытворчасці.

Канструктыўнай асаблівасцю новай машыны з'яўляецца наяўнасць двух вядучых мастоў. Такая машына створана на Мінскім трактарным упершыню ў нашай краіне.

Буйнейшая ў краіне

ЛЕНІНАБАД (Таджыкская ССР). У Галодным стэпе ўведзена ў дзеянне першая чарга буйнейшай у краіне помпавай станцыі. Здадзен у эксплуатацыю і саракапяцікіламетравы канал машынага арашэння імя XXII з'езда КПСС. Агрэгат помпавай станцыі падае ўжо вадзі Сур-Дарі для паліва пяці з палавінай тысячы гектараў зямель саўгаса «Ленінабад».

З пускам усіх агрэгатаў станцыі на палі штосутачна будзе падавацца звыш трох мільёнаў кубаметраў вады. Гэта сапраўды паўнаводная рака, створаная машынамі. Да канца сямігадкі станцыя дазволіць асвоіць у Галодным стэпе каля 40 тысяч гектараў цаліны.

У БУДУЧЫХ АЎТАМАБІЛЕ-І ТРАКТАРАБУДАЎНІКОЎ

Толькі некалькі дзесяткаў крокаў аддзяляюць будынак Мінскага аўтамеханічнага тэхнікума ад праходнай аўтамобільнага завода. Гэта суседства зусім невыпадковае. Будучы аўтамобілебудаўнікоў і сучасных твораў магутных машын звязваюць адны і тыя ж інтарэсы. Навучэнцы тэхнікума праходзяць у цэхах завода вытворчую практыку, замацоўваюць тут свае тэарэтычныя веды. А многія рабочыя-аўтамобілебудаўнікі вучацца на вярнімі аддзяленні тэхнікума.

Мінскі аўтамеханічны тэхнікум быў створаны 16 год таму назад. У цэхах будучага аўтамобільнага гіганта яшчэ ішлі аддзелачныя работы, маніравалася складанае абсталяванне, а ў аўдыторыях тэхнікума ўжо займаліся будучыя гаспадары магутнай тэхнікі — механікі аўтабудавання, тэхналогі тэрмічнай апрацоўкі металаў, ліцейнай і кавальна-штампавальнай вытворчасці.

Цяпер навучэнцы дзённага аддзялення займаюцца па новай праграме, у якой прадугледжана вытворчае навучанне. Гэта ўжо не кароткачасовыя экскурсіі на прадпрыемствы. Навучэнцы непасрэдна працуюць у цэхах машынабудаўнічых прадпрыемстваў на працягу цэлага года. Гэта дапамагае ім лепш авалодаць выбранымі спецыяльнасцямі.

Знаходзіцца ў будучых машынабудаўнікоў час і на адпачынак, заняці музыкай, спортам. У тэхнікуме працуюць драматычны, вакальны гурткі, ёсць аркестр народных інструментаў, інструментальны квартэт. Спартсмены тэхнікума заваявалі многа кубкаў горада ў розных спартыўных спаборніцтвах.

В. КІРСАНАЎ.

НА ЗДЫМКАХ:

1. Вытворчае навучанне на галоўным канвееры Мінскага аўтамобільнага завода.
2. Лабараторныя заняці па ўроку «Тэхнічныя вымярэнні».
3. Чарговыя заняці драматычнага гуртка.
4. На занятках па электратэхніцы.
5. Група навучэнцаў знаёміцца з устаноўкай для выпрабавання рухавікоў.

Фота П. НАВАТАРАВА.

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

№ 25 (609)

Сакавік 1962 г.

Год выдання 8-ы

Гутаркі аб Праграме КПСС

ШЧАСЦЕ

КАМУНІЗМ сцвярджае на зямлі Шчасце. Яно патрэбна ўсім — народам і краінам, кожнаму чалавеку на зямлі незалежна ад яго расы і нацыі.

«Стагоддзімі жыло чалавецтва марай аб тым грамадстве, дзе не будзе эксплуатацыі, сацыяльнага прыгнёту, дзе над людзьмі не будзе свісцець крываваы біч войнаў, — гаварыў М. С. Хрушчоў. — Мнста герояў загінула смерцю храбрых у барацьбе за народную справу. Але шчасце заставалася мерай, а на долю народа выпадалі гора і слёзы. Веліч марксісцка-ленінскага вучэння заключаецца ў тым, што яно ўказала рэальны шлях да здзяйснення задум людзей працы. На долю нашай партыі выпала шчасце ўвасобіць у жыццё першую фазу камунізма — сацыялізм, а цяпер павесці савецкі народ да вышэйшай фазы камунізма».

...Шчасце — гэта мір, які патрэбны ўсім людзям. Шчасце — гэта праца. Яна ўпрыгожвае зямлю, робіць поўным жыццё чалавека. Шчасце — гэта свабода! Свабода чалавека, свабода народа, свабода ўсіх людзей зямлі. Шчасце — гэта роўнасць! Роўнасць свабодных людзей у свабодным грамадстве.

Шчасце — гэта брацтва. Народам няма чаго чакаць ад старога сееу, ад асуджанага на пагібель капіталістычнага ладу. Вырашэнне сваіх ідэалаў яны знаходзяць цяпер у Камуністычным маніфесте XX стагоддзя, на старонках якога абвешчана: камунізм усталёўвае на зямлі брацтва.

У імя шчасця ўсіх людзей зямлі камунізм сцвярджае вялікія гуманістычныя ідэалы, якімі ў самых запаветных сваіх маргах доўгія стагоддзі жыло чалавецтва. Мір, Праца, Свабода, Роўнасць, Брацтва, Шчасце — да якога сэрца не дойдучь гэтыя словы і не абудзяць гарачага імкнення змагацца за здзяйсненне ідэалаў, абвешчаных у Праграме Камуністычнай партыі Савецкага Саюза!

Наша краіна ідзе да перамогі камунізма, з якім народы ўсіх краін справядліва звязваюць свае самыя светлыя мары аб міры ва ўсім свеце, аб багатым матэрыяльных і духоўных даброт для ўсіх.

Многа створана песень і легенд аб шчасці, многа напісана аб ім кнігі і артыкулаў, дадзены яго філасофскія вызначэнні. Але няма і не можа быць у класавым грамадстве аднолькавага для ўсіх разумення шчасця.

Гэта паняцце залежыць ад грамадскага становішча

«Камунізм выконвае гістарычную місію збаўлення ўсіх людзей ад сацыяльнай няроўнасці, ад усіх форм прыгнёчання і эксплуатацыі, ад жахаў вайны і сцвярджае на зямлі Мір, Працу, Свабоду, Роўнасць, Брацтва і Шчасце ўсіх народаў».

(З Праграмы КПСС).

людзей, іх класавай прыналежнасці, светапогляду і маралі.

Ці магчыма справядлівае, роўнасць і агульнае шчасце на зямлі? Камуністы не толькі заяўляюць, што гэта магчыма, яны змагаюцца за сцвярджанне гэтых светлых ідэалаў. Камунізм поўнасна раскрывае, развівае ўсе лепшыя якасці чалавечай прыроды і таму ён супадае з гуманізмам.

Рабочыя ўсіх краін даўно зразумелі, што шчасце можна заваяваць толькі агульнымі намаганнямі. Яшчэ ў сярэдзіне мінулага стагоддзя англійскія рабочыя ў сваім звароце да французскіх рабочых з заклікам аб'яднацца пісалі: «Згуртуемса цесна з усімі людзьмі, якім патрэбны мір і свабода ў прамысловым развіцці і чалавечым шчасці на ўсёй зямлі».

Марксізм-ленінізм вучыць, што чалавек можа знайсці шчасце, толькі звязаўшы свой лёс з задачамі і барацьбой рэвалюцыйнай класаў, з інтарэсамі народа, з прагрэсіўнымі ідэямі, з вялікай мэтай будаўніцтва камуністычнага грамадства, якое будзеца народам і ў імя шчасця народа. Шчасце чалавека ў творчай стваральнай працы, у яго барацьбе за агульную справу ўсяго народа.

У нашым савецкім грамадстве ўзніклі новыя ўзаемаадносіны, у народзе зацвердзіліся і ўсё больш развіваюцца супрацоўніцтва, дружба, узаемная падтрымка і дух калектывізму. У свядомасці савецкага чалавека клопаты аб асабістым дабрабыце заўсёды спалучаюцца з клопатамі аб калектывным дабрабыце, аб шчасці чалавецтва.

Пацверджаннем гэтага служыць радкі з пісьма мінскага падпольшчыка І. Казлова з турмы 27 снежня 1942 года:

«Жыць для Радзімы, для свайго свабодальнівага народа, змагацца за чэсць і свабоду яго — у

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Моладзі адкрыты дарогі ў навуку

У Праграме КПСС побач з вырашэннем велізарных задач у галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі, культуры і дабрабыту народа вялікае ўвага ўдзяляецца пытанням далейшага развіцця народнай адукацыі ў краіне як састаўнай часткі велічнага плана камуністычнага будаўніцтва.

«Мы вырашаем зараз дзве гістарычныя задачы, — гаворыць М. С. Хрушчоў на з'ездзе настаўнікаў. — стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму і выхаванне новага чалавека. Па сутнасці, гэта адны працэсы».

Добрай прадпасылкай выканання Праграмы КПСС у галіне народнай адукацыі з'яўляецца сучасны стан народнай адукацыі ў краіне: створана за гады Савецкай улады шырокая сетка школ, пазашкольных навучальных устаноў. Усё гэта пераканальна можна праілюстраваць на прыкладзе развіцця народнай адукацыі ў Брэсцкай вобласці за гады Савецкай улады.

У сучасны момант толькі агульнаадукацыйных масавых школ у Брэсцкай вобласці 1.550, у іх навучаецца 196 927 дзяцей.

Усе дзеці 7—15 год ахоплены вучобай.

Асабліва шырокае развіццё атрымала сярэдняя адукацыя. Калі да ўстаўлення Савецкай улады на тэрыторыі вобласці было ўсяго толькі 14 школ, з іх толькі 5 дзяржаўных, то ў сучасны момант працуюць 210 сярэдніх школ, у якіх вучыцца звыш 96 тысяч дзяцей.

Цяпер амаль у кожным сель-

скім Савеце ёсць адна сярэдняя, некалькі сямігадовых і васьмігадовых школ, не кажучы ўжо аб пачатковых.

Аб высокім узроўні развіцця народнай адукацыі гаворыць і такі факт, што з 1947 па 1961 гады ў школах вобласці атрымалі закончаную поўную адукацыю звыш 63 тысяч чалавек.

Паспяхова ў вобласці ажыццяўляецца Закон «Аб умацаванні сувязі школы з жыццём і аб далейшым развіцці сістэмы народнай адукацыі ў Беларускай ССР», прыняты Вярхоўным Саветам рэспублікі ў 1959 годзе.

Ужо ў гэтым годзе 143 былыя сямігадовыя школы рэарганізаваны ў васьмігадовыя, а з пачатку новага 1962/63 навучальнага года яшчэ 336 сямігадовых школ будуць рэарганізаваны ў васьмігадовыя.

Паспяхова ідзе і перабудова сярэдніх школ, дзе дзеці побач з агульнаадукацыйнай падрыхтоўкай атрымліваюць прафесійнальную падрыхтоўку па адной са спецыяльнасцей у галіне прамысловы, сельскагаспадарчай вытворчасці, а таксама іншых галін народнай гаспадаркі. Вучням прадастаўлена магчымасць самім выбіраць спецыяльнасць.

У сучасны момант у вобласці 106 былых дзесяцігадовых школ рэарганізаваны ў адзінаццацігадовыя школы з вытворчым навучаннем. У наступным навучальным годзе такіх школ будзе 172. Працэс перабудовы сярэдніх школ паступова і будзе завершаны к 1965 году.

У сувязі з перабудовай школ дзеці побач з агульнай сярэдняй адукацыяй атрымліваюць добрую прафесійнальную падрыхтоўку. Вучняў рыхтуюць па 52 спецыяльнасцям: токары па металу, слесары, мэбэльшчыкі, швачкі і г. д., а ў сельскай гаспадарцы — жывёлаводы-механізатары, паляводы-механізатары, плодаагароднікі, электрыкі.

Вялікую колькасць дзяцей штодзень падвоззяць да школ. Дзеці 1—7 класаў атрымліваюць гарачыя сьнеданні.

Каб бацькі, занятыя на вытворчасці, былі спакойныя за сваіх дзяцей, пры школах ствараюцца групы падоўжанага дня.

Навучанне і выхаванне ў школах зусім бясплатнае.

Усё большае развіццё атрымліваюць школы-інтэрнаты — новы тып школ, які карыстаецца вялікай папулярнасцю ў насяельніцтва. Калі ў 1957 годзе ў вобласці былі толькі 2 школы-інтэрнаты, дзе вучылася і выхоўвалася 330 вучняў, то ў гэтым годзе такіх школ ужо 14 на 3340 дзяцей. У 1965 годзе ў вобласці будуць працаваць 52 школы-інтэрнаты, іх будуць наведваць 16.500 дзяцей.

Да 1970 года сетка школ-інтэрнатаў настолькі ўзрасце,

што ў іх будзе вучыцца і выхоўвацца да 40 працэнтаў вучняў.

Вялікія клопаты праяўляюцца аб умацаванні здароўя дзяцей. Працуюць дзве санаторна-лэкарныя школы. Дзесяткі тысяч дзяцей адпачываюць у лагерах у час летніх канікул.

У вобласці шырокая сетка дамоў піянераў, дзіцячых спартыўных школ, станцый юннатаў, дзіцячых бібліятэк, фільмацэнтраў, турыстычных станцый і баз, музычных школ і г. д.

У вобласці створана шырокая сетка школ для дарослых з рознымі формамі навучання. Працуюць паменныя і вячэрнія школы рабочай моладзі, сезонныя і настаянныя школы сельскай моладзі, завочныя сярэднія школы і завочныя аддзяленні сярэдніх агульнаадукацыйных і вячэрніх школ.

На тэрыторыі вобласці 15 тэхнікумаў, у якіх вучыцца звыш 10 тысяч чалавек, 9 рамесных прафесійнальных вучылішч і педагагічны інстытут, які рыхтуе спецыялістаў па матэматыцы, фізіцы, хіміі, біялогіі і інш.

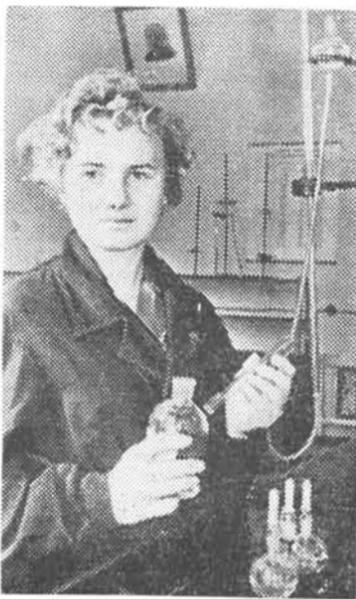
Побач з развіццём сеткі школ вялікая ўвага ўдзяляецца ўмацаванню вучэбна-матэрыяльнай базы школ, узвядзенню школьных будынкаў.

Толькі з 1954 па 1961 год дзяржава ўклала ў капітальнае будаўніцтва школ звыш 11 мільянаў рублёў. У наступныя гады колькасць сродкаў на капітальнае будаўніцтва рэзка павялічваецца. На 1962 год на гэтыя мэты выдзяляецца каля 5 мільянаў рублёў. У вобласці

ёсць вялікі атрад настаўнікаў і выхавальцаў, які налічвае ў сваіх радах звыш 13 500 чалавек.

У асноўным педагагічныя кадры вобласці — гэта мясцовыя жыхары, якія скончылі сярэднія школы, а затым вышэйшыя навучальныя ўстановы.

А. БЕРАЗНЯК,
намеснік загадчыка
Брэсцкага абласнога
аддзела народнай адукацыі.

Зусім нядаўна Ольга Шатава працавала на шклозаводзе «Нёман». За добрыя працоўныя поспехі яна ўзнагароджана ордэнам Леніна. Зараз дзюжына займаецца на хімічным факультэце Беларускага політэхнічнага інстытута. На здымку: Ольга Шатава ў лабараторыі.

У Пружанскай школе-інтэрнаце створаны ўсе ўмовы для вучобы, працы і адпачынку, для ўсебаковага развіцця школьнікаў. На здымку: вечарам у піянерскім панці вучні разглядаюць малюнкi.

Ш Ч А С Ц Е

(Пачатак на 1-й стар.)

гэтым усё характэрнае жыцця, у гэтым у даны момант ідэал жыцця. Герачае прывітанне жывым, якія са зброяй у руках адстаяваюць ад лютага ворага сваю чэсць і незалежнасць».

Зараз нашы савецкія людзі значодзяць сваё шчасце ў мірнай стваральнай працы на карысць усяму народу, для справы міру і шчасця на зямлі.

«...Працоўны чалавек у нашай краіне шчаслівы ўдваі: радасны наш сённяшні дзень, святлом камунізму сагрэты дзень заўтрашні. У гарачай працы ў імя камунізму я знаходжу сваё шчасце», — піша кранаўшчык Ленінградскага марскога гандлёвага порту, Герой Сацыялістычнай Працы І. Кузняцоў.

«Вялікае шчасце быць грамадзянінам краіны, якая ўвасабляе для прыгнечаных народаў мір, надзею на светлае будучае, імкненне да чалавечага шчасця, у якімсэнс жыцця для ўсіх людзей на зямлі», — гаворыць Е. Тэрэнкаў, капітан цэплахода «Лесазаводск».

Соф'я Васілевіч, даярка калгаса імя Кірава Мінскай вобласці, піша: «Калі я бачу, як на маіх ва-

чах жыццё савецкіх людзей становіцца ўсё лепшым і лепшым, усё багацейшым і прыгажэйшым, то адчуваю сябе бясконца шчаслівай. Я шчаслівая таму, што сама, сваімі ўласнымі рукамі ўдзельнічаю ў паляпшэнні нашага жыцця. Ад усёй душы гавару: маё шчасце ў працы».

Чалавек шчаслівы тады, калі ён сваім жыццём, сваёй працай прыносіць шчасце людзям.

Камунізм пераможна крочыць па зямлі, і яго магутны ўплыў расце з кожным днём, аказваючы ўздзеянне на розумы людзей, на грамадскую свядомасць народаў. У свеце няма іншых вучэнняў, акрамя марксізму-ленінізму, які здольны былі б з такой паўнотай дзець вычарпальныя адказы сотням мільянаў людзей на самыя актуальныя пытанні жыцця. Марксізм-ленінізм грунтуецца на трывалых чалавечых ведах, у ім сканцэнтравана ўсё каштоўнае, усё справядлівае, чаго дасягнулі людзі за тысячагоддзі сваёй гісторыі. Марксізм-ленінізм святлом сваіх ідэй азарае чалавецтву сапраўдны шлях збаўлення ад усякага сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту, шлях да сапраўднага агульнага чалавечага шчасця на зямлі.

МАЦАВАЦЬ ДРУЖБУ

Дарагія сябры! Хочацца расказаць аб нашым жыцці-быцці. Нядаўна сабралася ў мяне некалькі суайчыннікаў. Такія сустрэчы бываюць у нас часта.

Паслухалі маскоўскае радыё і, прызнаюцца, расхваляваліся да сляз. Кожны ўспомніў свой родны дом. Хтосці з дзяцей напярэй: раскажыце, якім было ваша дзяцінства. У гэты вечар мы доўга расказвалі дзецям аб савецкай школе, піянерах, аб сваім іччаслівым, але цяпер, на жаль, такім далёкім дзяцінстве.

Усе зыходзіліся на адной думцы: ні з чым не параўнальна клопаты Савецкага ўрада аб падростаючым пакаленні, аб тых, каму суджана будаваць і жыць пры камунізме. Іменна таму партыя і дзяржава краіны сацыялізма так упарта і самааддана змагаюцца за прадухіленне ўсялякіх войнаў. І мы таксама сказалі адзін аднаму: будзем яшчэ мацней дружыцца, нястомна змагацца за мір, дапамагаць нашай любімай Радзіме.

З. АЛЯКСАНДРАВА.
ФРГ.

Мара нашага сына

Нашаму сыну 24 гады. З горам палалам нам удалося даць яму сярэднюю адукацыю — мой муж быў часта беспрацоўным, страшна і ўспомніць, што мы перажылі. Аднак я задаволенна: нам удалося выхаваць свайго сына сумленным, працавітым чалавекам.

Асабліва мяне радуе, што ён добра гаворыць, піша і чытае па-руску, любіць рускую музыку. Ён ад душы радуецца перамогам савецкіх спартсменаў на міжнародных спартыўных спаборніцтвах, ганарыцца дасягненнямі савецкай навуцы і тэхнікі. Адным словам, нам удалося ўнушыць яму любоў да Радзімы, якой ён фактычна не памятае і ведае толькі па маіх расказах і з літаратуры. Цяпер сын марыць паехаць у Савецкі Саюз.

Рускую мову ён не мог забыць, таму што дома мы гаворым толькі па-руску. Многія з нашых знаёмых запэўнялі нас, што гэта можа адбіцца на яго вучобе, яму будзе цяжка вывучаць нямецкую мову, але боязь аказалася дарэмнай.

Вельмі шкада дзяцей тых эмігрантаў, бацькі якіх стараюцца гаварыць толькі па-нямецку. У выніку дзіця не ведае сваёй роднай мовы, ды і нямецкую яму цяжка вывучаць, таму што самі бацькі не чыста гавораць па-нямецку.

Але яшчэ большай спагады варты дзеці, бацькі якіх недружалюбна настроены да сваёй Радзімы. У тым жа духу яны выхоўваюць і сваіх дзяцей.

У Мюнхене ёсць маладзёжная арганізацыя скаўтаў, якая фінансуецца амерыканцамі. У гэту арганізацыю прымаюць дзеці эмігрантаў, якія працуюць на радыёстанцыі «Свабода» або ў іншых антысавецкіх арганізацыях. Гэтых скаўтаў арганізацыя часта пасылае ў тры гарады, дзе выступаюць савецкія спартсмены або артысты. Ведаючы рускую мову, скаўты ўступаюць у гутарку з савецкімі людзьмі, усхваляюць жыццё на Захадзе, спрабуюць схіліць суб'ядсіднікаў да ўцёкаў. Сустрэўшы гнейны адпор, наладжваюць дэбошы або бойку (як гэта было некалькі гадоў таму назад у Вене). Як бачыце, амерыканцы дарма грошай не плацяць!..

Трэба аберагаць нашых дзяцей ад змяшчвання з гэтымі выпадкамі здраднікаў.

В. ПЯТРОВА.
ФРГ.

У Гомельскім аддзяленні інстытута матэматыкі і вылічальнай тэхнікі Акадэміі навук БССР устаноўлена і пачала дзейнічаць універсальная аўтаматычная лічбавая вылічальная машына «Урал-1». На здымку: інжынеры А. Балтушкін (на пярэднім плане), П. Кончыц і М. Саўчанка ля электроннай машыны «Урал-1».

КУПЛЯЮЦЬ ТЭХНІКУ

Сёлета ў калгасах і саўгасах Калінкавіцкага раёна значна павялічваюцца плошчы пад кукурузай і цукровымі буракамі. Шмат якія гаспадаркі набываюць новую тэхніку для сяўбы гэтых каштоўных культур. Так, сельгасарцелі «Іскра», імя Калініна, імя Леніна, саўгас «Каплічы» купляюць сеялкі для сяўбы цукровых буракоў.

З Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі прыбыло 10 бульбаўборачных камбайнаў. Іх набываюць Палеская даследчая сельскагаспадарчая станцыя, «Ліпава», саўгас «Азарычы». Калгасы «Зара», імя Фрунзе, «Іскра», імя Чапаева купілі новыя трактары «Беларусь», «ДТ-54», «ДТ-20».

Мікрараёны абласнога цэнтра

ГОМЕЛЬ. На пайднёва-заходняй ускраіне горада ствараецца мікрараён. Пачаты мантаж шасці пяціпавярховых дамоў з буйнапанельных і цагляных блокаў. На працягу бліжэйшых двух год жылая плошча тут складзе 113 тысяч квадратных метраў. Магістральная вуліца новага раёна працягнецца на два кіламетры.

У новым жылым раёне прадуладжана стварыць дзве плошчы, пабудоваць клуб з глядзельнай залай на тысячу месц, тры кінатэатры, радпрадпрыемстваў бытавога абслугоўвання, магазіны. Пачаліся работы па збудаванні раённай кацельнай, каналізацыі, сеткі электразабеспячэння і газіфікацыі.

КАЛДЫЧОЎСКАЯ ТРАГЕДЫЯ

У мінулым нумары нашай газеты мы пачалі друкаваць матэрыялы, якія выкрываюць здрадніцкую дзейнасць у гады Вялікай Айчыннай вайны беларускіх нацыяналістаў і іх памагатых, чацвёра з якіх — Калько, Сянкевіч, Кухта і Каралевіч — занялі заслужанае месца на лаве падсудных.

Сёння мы працягваем друкаваць гэтыя матэрыялы. Размова зноў пойдзе аб чатырох забойцах, якія гаспадарылі ў Калдычоўскім лагеры смерці і чынілі там дзікія расправы над савецкімі людзьмі. Размова таксама пойдзе і аб тых, хто накіроўваў іх здрадніцкую дзейнасць — Р. Астроўскі, Ф. Кушалі і іншых беларускіх нацыяналістаў, рукі і душы якіх у крыві беларускага народа. Чацвёра забойцаў ужо панеслі заслужаную кару. Астатнія — Астроўскі, Кушалі, Рагуля, Ясюк, Гутырчык, Жданіжыцкі побач з табой, зямляк, у розных замежных краінах, дзе іх прыгрэлі новыя гаспадары. Месца ж іх — таксама на лаве падсудных.

мужчыну, якога падарвалі ў сувязі з партызанамі. Нелюдзь доўга катаваў яго, потым прыкалоў да падлогі фінскім нажом яго ступню, а праз некаторы час на вачах усіх расстраляў...

Сведкі памятаюць, як цэлую ноч Калько катаваў у сталовай двух вязняў — мужчыну і жанчыну. Яны памерлі пад катаваннямі, а іх трупы галаварэз загадаў выкінуць праз акно...

Сведкі памятаюць замучаную маладую настаўніцу, якой на працягу трох гадзін асабіста Калько драбіў косці рук, рваў на галаве валасы, выпальваў га-

Г. ПАРОМЧЫК.

мушаны быў выконваць яго загад.

Духоўныя настаўнікі і кіраўнікі Калько Астроўскі, Кушалі і іншыя буржуазныя нацыяналісты цяпер апраўдваюцца перад эміграцыйнай крыху інакш. Яны хочаць даказаць, што ў час гітлераўскай акупацыі абаранялі беларусаў ад... гітлераўцаў і партызан.

Паказанні абвінавачваемых на судовым працэсе ў Баранавічах яскрава гавораць, чым на самай справе займаўся і каго абаранялі нацыяналісты ў гады акупацыі.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ.

Калько, колькі немцаў было ў лагера?

КАЛЬКО. Чатыры.

Забойца хутка пайшоў угару. Вяспрой 1943 года яму было прысвоена званне унтар-афіцэра, потым фельдфебеля. Ён быў прызначаны на пасаду камандзіра аддзялення і намесніка камандзіра ўзвода, а крыху пазней — намесніка каманданта канцлагера па гаспадарчай частцы. Мэтай жыцця Сянкевіча стала здрада Радзіме, свайму народу, забойства жанчын і дзяцей, нечалавечыя катаванні, янім ён кожную гадзіну днём і ноччу падваргаў безабаронных людзей. Забойца дасканала вывучыў гестапаўскія метады і спосабы катаванняў.

Ён, Сянкевіч, па-зверску расправіўся з групай яўрэяў, якія хацелі бегчы з лагера, потым загадаў раскласці голыя трупы на тэрыторыі лагера і ганяў вакол іх вязняў. Ён паклаў на лаўку старога Жюка, потым яго сына і катаваў да таго часу, пакуль яны не памерлі. Ён ноччу выклікаў на допыт маладую маці з трохгадовай дзяўчынкай і закатаваў іх. Ён забіў 18-гадовую дзяўчыну, а потым даў каманду вязням забраць яе труп і пакласці ў камеры, дзе было столькі людзей, што нельга было ні есці, ні зварухнуцца. Ён не дазваляў забраць гэты труп трое сутак. Ён штурхнуў у яму юнака, прымусіў яго стаць на калені, нагнуць галаву, а потым раздрабіў яму чэрап. Гэта ён, Сянкевіч, летам 1943 года разам з такім жа бандытам Сцяпанюком жорстка катаваў 40-гадовага яўрэя Баркоўскага, напусціў на яго аўчарку, і калі сабака разарвала цела вязня, дабіў яго з пісталета.

Апраўданні ў Сянкевіча такія ж, як і ў Калько:

— Я павінен быў выконваць загад.

Некалькі пытанняў абвінавачваему.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ: Сянкевіч, вы хоць бы прыкладна маглі сказаць, колькі чалавек вы расстралялі?

СЯНКЕВІЧ. Не магу, таму што пры расстрэлах вялася залпава стральба з аўтаматаў і кулямётаў. Колькі чалавек дастаўлялася да месца кары, таксама не ведаю, бо вязняў і трупяў тады ніхто не лічыў.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ.

Колькі дзяцей было ў лагера? СЯНКЕВІЧ. 3-га даўнасці год не памятаю.

Устае пацярпеўшы М. Бука:

— Дзе, забойца, расстраляў ты маіх родных: брата з жонкай і дзецямі? Дзе іх маглы? У лесе або ў Калдычове?

СЯНКЕВІЧ. Не памятаю. Калі б памятаў, адказаў бы...

— Дзе яму памятаць, калі забітых было тысячы! — з болем гаворыць Буката.

Потым кат загаварыў аб спачувальных адносінах да вязняў. Але людзі добра памятаюць «спачувальныя» адносіны гэтага шалёнага ваўка да зняволеных. Памятаюць, як гумавава дубіна ў яго руках няспынна хвастала чыё-небудзь цела. Памятаюць, як штодзённа дрэсіраваў ён рыжых сабак, якія рвалі

потым на кавалкі чалавечая мяса. Памятаюць, як метка страляў ён у людскія чарапы, ніколі не даючы промаха.

У 1944 годзе разам з акупантамі кат збег на Запад. На тэрыторыі Польшчы працягваў службу ў 13-м беларускім батальёне ў якасці старшыні роты. У лютым 1945 года Сянкевіч знаходзіўся на зборным пункце РВА ў раёне Франкфурта-на-Одэры. А праз месяц быў накіраваны ў Дальвіцкую дыверсійна-разведвальную школу, якая рыхтавала агентаў-дыверсантаў для правядзення разведвальнай і падрыхтоўчай дзейнасці ў тыле савецкіх войскаў. Там Сянкевіч займаў пасаду старшыні паўднёвай роты агентаў да моманту капітуляцыі гітлераўскай Германіі. І тут беларускія нацыяналісты — яго настаўнікі і выхаванцы. А Б. Рагуля — намеснік начальніка школы, у якой вучыўся Сянкевіч.

Трэці падсудны — забойца і марадзёр Кухта. У жніўні 1941 года ён трапіў у палон. Хутка быў вызвалены і вярнуўся ў сваю вёску Цыкалаўшчына Нясвіжскага раёна. У маі 1942 года пайшоў на службу да гітлераўцаў. Служыў радавым палцаем у Ланьскім гарнізоне, а потым быў пераведзены за «асобыя заслугі» ў Калдычоўскі лагер смерці.

Як і ў першых двух злачынцаў, на рахунку Кухты сотні расстраляных жанчын, дзяцей і старых, дзесяткі абрабаваных кватэр. Нават к моманту арышту ў яго захаваліся некаторыя рэчы, якія ён забраў у безабароннага насельніцтва або зняў з забітых.

Гэты здраднік на працягу ўсіх шасці дзён працэсу імкнуўся рабіць выгляд, што ён менш вінаваты, чым іншыя падсудныя. Ён з бычынай упартасцю імкнуўся даказаць сваю непрыналежнасць да ўсіх злачынстваў, якія тварыліся ў Калдычове.

— Не катаваў, не забіваў, не страляў. Толькі прыводзіў людзей на месца кары. А стралялі іншыя, — няспынна паўтараў адно і тое ж Кухта.

Але факты — упартая рэч. Кухту прыводзяць іх дзесяткамі і напамінаюць, чым займаўся ён у цяжкі для Радзімы час. Гэтыя факты сцвярджаюць, што Кухта і прыводзіў людзей на месца кары, і катаваў іх сам.

Летам 1942 года разам з іншымі карнікамі, сярод якіх, у прыватнасці, быў і яго аднавясковец лепшы сябра па забойствах Уладзімір Гуцько (апощыма ўдалося пазбегнуць адплаты і схавання ў канадскім горадзе Вінпегу, у якім ён жыве па сённяшні дзень). Кухта ўрываецца ў вёску Моўчадз Гарадзішчанскага раёна, рабуе мірнае насельніцтва, а тых, хто не падпарадкоўваецца карнікам, расстралявае на месцы. Вялікую групу людзей Кухта вядзе ў лагер смерці. Восенню 1942 года разам з Сянкевічам Кухта накі-

(Заканчэнне на 4-й стар.)

4. Забойцы

ПАТРЫЁТАЎ аб'ядноўвае высакародная справа барацьбы за шчасце свайго народа. Падонкаў, на штат тых, што трапілі на лаву падсудных, — здрада...

Іх першая сустрэча адбылася ў Калдычоўскім лагеры смерці, куды накіравалі іх Радаслаў Астроўскі і Франц Кушалі, забяспечыўшы катаў зброяй нямецкіх марак і звярынай фашысцкай мараллю. Заўзяты садзет і забойца Калько заняў месца каманданта аховы лагера. Ён вучыў сваіх падручных самым страшэнным, самым дзікім метадам катаванняў старых, жанчын і малельных дзяцей. Забойца Сянкевіч, на рахунку якога ўжо было нямала злачынстваў, стаў намеснікам каманданта лагера па гаспадарчай частцы. Там ён варыў мыла з чалавечага мяса. Марадзёр Кухта атрымаў пасаду ахоўніка. Ён указаў лагерам катаным месцы службы, вадзіў на кару вязняў і катаваў іх сам. Чацверты — Каралевіч, празваны яго ж аднавяскоўцамі «балотнай сатаной», хадзіў на паляванні за людзьмі і дастаўляў у лагер новыя ахвяры...

Суд над крывавамі катамі ідзе...

Старшынствуючы задае пытанне:

— Калько, вы грамадзянін СССР?

— Так, — адказвае падсудны.

У зале выбух абурэння.

Гэты «грамадзянін СССР», застаўшыся пражываць на часова акупіраванай фашыстамі тэрыторыі Беларусі, увосень 1942 года здрадзіў Радзіме і па вярбоўцы нацыяналістаў паступіў на службу да гітлераўцаў. Ён быў прыняты ў фарміраванне, створанае нацыяналістамі па загаду акупантаў. — так званую «самаахову».

Гітлераўская афіцэрская школа ў Мінску, дзе пад кіраўніцтвам маёра СД Кушалі забойца прайшоў падрыхтоўку, потым 13 карны батальён і, нарэшце, Калдычоўскі лагер смерці.

Пералічыць усе злачынствы Калько цяжка: аблавы на падпольшчыкаў у Мінску, блакады партызан у Ленелі, Налібоцкай пушчы, расправы з мірным насельніцтвам у Віцебску, Баранавічах, Клецку, Негарэлым, Вілейцы, Гарадзішчах... І ўсюды — расстрэлы, катаванні, рабаванні.

Самую страшэнную старонку свайго крывавай дзейнасці Калько напісаў тады, калі па ўказанню Ф. Кушалі стаў верхаводам калдычоўскіх катаў. З імем гэтага забойцы звязаны самыя жудасныя зверствы, якія тварыліся ў лагерах. Аб іх расказалі людзі, якія цудам вырваліся са створанага бандытамі пекла...

Сямідзесяцідзевяцігодняя жанчына расказала, як па-зверску дапытваў Калько маладога

Лепшага фону, як гэтыя руіны Мінска, для гітлераўскіх катаў і іх прыслужнікаў не знойдзеш. Яны прынеслі сюды смерць і разбурэнні, марылі паставіць наш народ на калені, але гісторыя жорстка насмялялася над імі. Мінск ужо адбудаваны. Фашысцкія ж зверствы гніюць ужо ў зямлі або бадзюцца па чужых краінах у пошуках прытулку.

рачым жалезам мяса на плячах...

Сведкі памятаюць, як 17-гадовага юнака Накроўскага, які спрабаваў вырацца да волю, Калько загадаў прывязаць да варот і прымусіў брахаць па-сабачаму і, не спыняючыся, крычаць: «Я ўцякаў, мяне злавілі!» Калі юнак не мог больш крычаць, яго білі, і няшчасны зноў працягваў... Потым у 9 гадзін вечара Калько даў каманду вывесці ўсіх вязняў глядзець на кару. Ён хацеў павесіць хлопца, але пятля абарвалася. Памагатыя Калько сталі мясціць хлопца ботамі, а потым другі раз павесілі яго. Маладому доктару Лукашэні і 92-гадоваму свяшчэнніку Валасовічу, які не маглі глядзець на кару, Калько загадаў залаваць ногі павешанаму.

Старшынствуючы пытаецца:

— Вы памятаеце ўсё гэта, Калько?

— Так. Гэтыя факты мелі месца, — коратка адказвае кат.

І зноў факты, факты, факты... Адно за другім Калько слухае абвінавачванні. Як хацелася б яму, каб усе гэтыя зверствы, якія ён чыніў, былі пахаваны разам з 22 тысячамі закатаваных людзей! Але нішто не схавалася ад следства. Толькі нагадаюць забойцу адно злачынства, як успываюць новыя і новыя. Ён пускае ў ход адно апраўданне:

— Гэтага хацеў Юрн, і я вы-

У архівах захавалася шмат здымкаў аб зверствах фашыстаў у час акупацыі Беларусі. Вось ахвяры іх «вызвольніцкай» дзейнасці ў Калдычоўскім лагеры смерці. Кроў стыне пры адной думцы аб тым, колькі нявінных ахвяр было б яшчэ, каб Савецкая Армія не разграміла гітлераўскую Германію.

КАЛДЫЧОЎСКАЯ ТРАГЕДЫЯ

(Пачатак на 3-й стар.)

роўбаецца за яўрэямі, рабуе вялікую колькасць кватэр, расстрэльвае многа мірных грамадзян. Вясной 1943 года Кухта канваіруе на расстрэл ва ўрочышча Міхноўшчына вялікую групу вязняў і сам расстрэльвае іх. Летам 1943 года Кухта расстрэляў старога інваліда, яго жонку і ўнука, закатаваў жонку і маленькіх дзяцей партызана Юльяна Клімца. Ад яго рукі загінулі дзяўчаты Вера Стычко, Ольга Кароль і многія іншыя. За гэтыя «подзвігі» Кухта хутка пайшоў угору: спачатку быў радавым ахоўнікам лагера, потым намеснікам камандзіра ўзвода аховы, атрымаў званне яфрэйтара, а потым — обер-яфрэйтара.

Старшыністкуючы пытаецца: — Успомнілі, Кухта, свае справы?

Кат паўтарае адно і тое ж: — Такія факты мелі месца, але я ў гэты час быў у Нясвіжы або толькі падводзіў людзей да месца катавання.

І зноў факты, і зноў адно і тое ж апраўданне:

— Сам не катаваў, толькі падводзіў ахвяры.

Тады ўстае сведка Ю. В. Ермалінская:

— Напомніце яму, таварышы, як па-зверску закатаваў ён Ольгу Грэцкую і яе маленькую дачушку Святлану. Біў іх гумавай дубінкай, потым вязаў рукі калючым дротам і, як барвенне, кінуў у машыну тварам уніз. Але і гэтага кату паказалася мала. Ён залез у кузаў грузавіка і працягваў нагамі мясіць знішчаныя целы жанчыны і дзіцяці. А калі ахвяры прывезлі на месца расстрэлу, гэты крававівец паставіў дзяўчынку перад ямай на калені і расстрэляў яе на вачах у маці.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Кухта, няўжо не шкада вам было маленькіх дзяцей?

КУХТА. Не. А чаго мне было шкадаваць, калі іншыя не шкадавалі?

Адгрымелі апошнія гарматныя залпы. Кухта, баючыся народнага гневу, перайшоў на нелегальнае становішча і дзесяць год хаваўся на гарышчах і ў хлявах на хутары свайго бацькі. Потым, пасля закону аб ам-

ністэй савецкіх грамадзян, якія супрацоўнічалі з гітлераўцамі ў гады Айчынай вайны, Кухта выпаўз з падполля. Але людзі патрабавалі ад улад пакараць забойцу, бо амністыя не датычылася такіх, як ён, злачынцаў.

Побач — яшчэ адзін здраднік — Каралевіч. Калі да сведкавага пульта падыйшла Алена Апанасаўна Джыгайла, ён кінуў на яе звырыны погляд сваіх пастаянна перакошаных вачэй. Забойца ўспомніў гэтую жанчыну...

Вось што расказала суду Алена Апанасаўна:

— Я жыла ў адной вёсцы з Каралевічам — Старажоўшчыне Івацэвіцкага раёна. Нашы хаты стаялі побач. Калі пачалася вайна, Каралевічу споўнілася 18 гадоў. Яго равеснікі добраахвотнікамі ішлі на фронт, а калі не бралі па ўзросту — ішлі ў партызаны. Гэты выбраў іншы шлях...

Памятаю, дзяўчына Зіна, якая працавала ў Каралевічаў служанкай, сказала мне:

— Другую заяву панёс, вырадак, у паліцыю.

— Навошта? — спыталася я.

— Захацеў прадацца фашыстам. Бацькі не дазвалялі, дык тайна пісаў, ноччу...

Праз некаторы час аднавісякоўцы ўбачылі Каралевіча на кані ў форме паліцая. Ён пачаў тварыць такое, што вачам не верылася...

Аднойчы не прыйшоў — уварваўся ў нашу вёску Каралевіч з групай ашалелых фашысцкіх вылюдкаў. Людзей выгналі на вуліцу. Тады Каралевіч дастаў з кішэні вялікі аркуш паперы і пачаў:

— Савіцкі Міхаіл з сынамі — выходзь! Казушчыкі, Іван, Ануфрый і Антон — выходзьце! Мацей Габай — выходзь! Паўловіч Георгій — выходзь! Васіль Базыль — выходзь... Вывеў яшчэ адну дзяўчыну, прозвішча якой не памятаю.

Асуджаных пагналі на край вёскі. Аднавісякоўцы кінуліся да Каралевіча:

— Андрэй, дапамажы, выратуй людзей! Тут жа твае таварышы...

— Пайшлі прэч, сволачы! — зароў бандыт. — А то і вы будзеце побач!

І калі людзі кінуліся бегчы, Каралевіч крыкнуў ім наўздагон:

— Пакуль сеем праз буйнае рэштата, Хутка будзем прапускаць усіх вас праз дробнае...

Я бачыла, як карнік расстрэляў групу гэтых людзей, сярод якіх быў і мой муж. Бачыла, як праз некалькі дзён Каралевіч схапіў і па-зверску закатаваў яўрэя Герца Дзэравянскага і дзесяткі іншых сваіх жа аднавісякоўцаў.

Потым мы даведаліся, што Каралевіч стаў камандаваць грунай такіх, як і ён, здраднікаў-бандытаў. Гэтыя нелюды часта ўрываўся не толькі ў нашу, але і ў суседнія вёскі. Пры адным іх набліжэнні жыхары з жахам кідаліся хавацца. Але схавацца было цяжка. Бандыты наладжвалі аблавы з сабакамі, палілі дамы ўцекачоў, а іх родных расстрэльвалі. Кожны дзень бандыт Каралевіч ездзіў на свае крываваыя экспедыцыі, як на паліванне. Ён урываўся ў сялянскія хаты, каб разлучыць

старую маці з дачкой або сынам, каб асіраціць маленькіх дзяцей, каб увесці на смерць новыя і новыя ахвяры... «Сатана балотная» — вось як прызвалі Каралевіча аднавісякоўцы.

Потым гэтыя бандыты сталі прыкідвацца партызанамі. Прыходзілі ў хаты і абманым шляхам, нібыта для партызан, якія ваююць супраць ненавісных акупантаў, забіралі ў людзей харчы, адзенне, выяўлялі адносінны сялян да партызан, а на наступны дзень тых, хто ім спаčuваў, забіралі, і больш ужо гэтыя людзі ніколі не вярталіся ў свае родныя вёскі...

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Каралевіч, вы былі ў Ілжэпартызанскай групе?

КАРАЛЕВІЧ. Быў.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Ча-му не пайшлі вы ў лес да партызан, сапраўдных абаронцаў свайго народа ад гітлераўцаў?

КАРАЛЕВІЧ. Я тады ні ў чым не разбіраўся.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Вы

служылі ў беларускай «самаахоўе». Каго яна ахоўвала і ад каго?

КАРАЛЕВІЧ. Сябе, нацыяналістаў і гітлераўцаў.

СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Ад каго?

КАРАЛЕВІЧ. Ад беларусаў — СТАРШЫНСТВУЮЧЫ. Значыць, не беларусаў ахоўвалі вы, а гітлераўцаў ад беларусаў.

КАРАЛЕВІЧ. Так.

У Калдычоўскім лагера смерці забойцы служылі да чэрвеня 1944 года.

Калі яны адчулі, што набліжаецца канец вайны, набліжаецца адплата, ім самім стала страшна за зробленыя імі злачынствы. Яны пабеглі з Калдычоўскага лагера. Але спадзяваліся зноў вярнуцца сюды, зноў сустрэцца...

І вось яны сустрэліся на лава падсудных. Гэта адзінае і самае падыходзячае месца для іх апошняй сустрэчы.

(Працяг будзе).

БЕСКАРЫСЛІВАЯ ДАПАМОГА

ГАВАНА. Паміж кубінскім аб'яднаннем «Мекінімпорт» і савецкім «Тэхнапрамэкспэрт» быў падпісаны кантракт аб пабудове Савецкім Саюзам у Сант'яга-дэ-Куба цэплаэлектрастанцыі магутнасцю ў 100 тысяч кілават. У адпаведнасці з кантрактам СССР паставіць Кубе ўсё абсталяванне, матэрыялы і акажа неабходную тэхнічную дапамогу. На працягу 1962—1963 гадоў СССР паставіць дзве турбіны магутнасцю ў 50 тысяч кілават кожна. Кошт будаўніцтва цэплаэлектрастанцыі складае 13.916 тысяч песо.

Гэта другая цэплаэлектрастанцыя, якая будзе пабудавана на Кубе з дапамогай Савецкага Саюза. Першая цэплаэлектрастанцыя магутнасцю ў 200 тысяч кілават у цяперашні час будзе ў населеным пункце Марыэль.

ХРОНІКА

У ДЖАКАРЦЕ больш дзесяці тысяч жыхароў паглядзелі савецкія фільмы ў час кінафестывалю, які закончыўся дэманстрацыяй карціны «Чыстае неба». Па просьбе студэнтаў фестываль будзе паўтораны ва ўніверсітэце Інданезіі.

У ЯПОНІ абанкруцілася больш за 170 прамысловых прадпрыемстваў на працягу лютага гэтага года. Агульная сума запазычанаў прадпрыемстваў, якія разарыліся, складае каля 25 мільярдаў іен. Гэта рэкордная сума за апошні месяц, адзначае агенцтва Кюда Цусіні.

КАЛЯ РЫМА, ля Адрэатынскіх пячор, дзе ў сакавіку 1944 года гітлераўцы расстрэлялі больш за 300 італьянскіх антыфашыстаў, адбылася ўрачыстая цырымонія: прысутныя — некалькі тысяч чалавек — ушанавалі памяць загінуўшых патрыётаў. На цырымоніі прысутнічалі прадстаўнікі ўрада, сената і палаты дэпутатаў Італіі.

У ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАХ у інстытуце мастацтваў Мінеаполіса (штат Мінесота) закрылася выстаўка мастацкай і тэхнічнай творчасці савецкіх дзяцей. Выстаўка выклікала велізарную цікавасць у жыхароў штата Мінесота. Як паведамляе газета «Мінеаполіс морнінг трыбун», колькасць людзей, наведваюшых савецкую выстаўку, была рэкорднай для дэманстрацыйнага залаў Мінеаполіскага інстытута мастацтваў.

Гэты беларус, якога вы бачыце на здымку, жыве ў Амерыцы некалькі дзесяткаў год, але за ўвесь час ён зарабіў толькі на гэту цялечку. Яму 55 год, і яго ўжо нікуды не бяруць на работу. Ён займаецца тым, што збірае бутэлькі і розны хлам.

Да гэтага здымка прыкладаю выразку з газеты. У ёй расказваецца, што адна багачка пакінула 25 тысяч долараў свайм катом. Вось вам факт: для яе кот або сабака даражэй, чым чалавек, бо яна не раз бачыла такіх бедных абяздоленых людзей, як гэты, але для іх у яе не знайшлося і долара.

Што ж, дэмакратыя амерыканская! Няхай нашы суайчыннікі пачытаюць маё пісьмо і падумаюць аб тым, якое жыццё ў Амерыцы. П. С.

БРАЗІЛЬЦЫ ЎБАЧАЦЬ ДАСЯГНЕННІ СССР

РыО-дэ-ЖАНЕЙРА. 3 мая ў велізарным павільёне міжнародных выставак Сан-Крысавао ў Рыо-дэ-Жанейра адкрываецца гандлёва-прамыслова выстаўка Савецкага Саюза. Гэта будзе самая буйная савецкая выстаўка за рубяжом у бягучым годзе. Яна праводзіцца на аснове дагаворанасці паміж урадавымі дэлегацыямі СССР і Бразіліі. На выстаўцы будзе паказана прадукцыя многіх галін народнай гаспадаркі Савецкага Саюза. Бразільцы ўбачаць спадарожнікі, луннікі, асобныя дэталі касмічнага карабля, прылады касманаўта, мадэлі навейшых самалётаў і верталётаў, якія працуюць на паветраных лініях нашай краіны.

САВЕЦКІЯ ФУТРЫ У АМСТЭРДАМЕ

Савецкія футры з даўніх часоў маюць сусветную славу. У Ленінград на штогадовай пушнай аукцыёны з'яжджаюцца прадстаўнікі самых вядомых замежных фірм, якія гандлююць пушнінай. Іх вабіць высокая якасць і багаты выбар савецкіх футравых вырабаў. У пачатку мая ўпершыню за пасляваенныя гады Савецкі Саюз прадставіць футры для продажу за граніцай. Першы савецкі пасляваенны пушны аукцыён адкрыецца ў Амстэрдаме. Гандлёвыя фірмы Галандыі з вялікай цікавасцю чакаюць яго адкрыцця. Паводле падлікаў амстэрдамскай кампаніі па імпарту і экспарту пушніны, сума здзелак перавысіць 590 тысяч фунтаў стэрлінгаў.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і 21.00 да 21.30; на кароткай хвалі 30.83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін. Па нядзелях: на хвалях 30.83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін; на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30.83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу з 19.30 да 20.30 на хвалях: 31.04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31.23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41.15 метра (ці 7290 кілагерцаў). НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалях: 31.04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31.23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41.15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Для пісьмаў: Мінск, паштовае скрынка № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Уся віна гэтых людзей была ў тым, што яны не хацелі падпарадкавацца фашысцкім акупантам і іх наймітам з гэтага званай БЦР. Непакорных вешалі тут жа, на месцы іх затрымання, без суда і следства.